

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΒΕΣΣΟΙ ΘΡΑΚΗ ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΑΦΛΑΓΟΝΕΣ
ΣΕΛΛΟΙ ΚΡΑΤΟΣ ΧΕΤΤΑΙΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟ 2000 Π.Χ.
ΜΥΣΟΙ ΜΗΡΩΝΣ
ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΙ ΚΥΠΡΟΣ
ΚΡΗΤΗ (ΚΑΦΤΩΡ)
ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΜΕΜΦΙΣ
ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΑΓΕΡΥΘΡΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3.000 – 1.100 π. Χ.)

1. ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΣ	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΡΗΤΗ
<p>ΥΣΤΕΡΑ ΧΑΛΚΟΚΡΑΤΙΑ 1 600 – 1 100 π.Χ.</p>	<p>ΚΡΗΤΟΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p>		
<p>ΜΕΣΗ ΧΑΛΚΟΚΡΑΤΙΑ 1 900 – 1 600 π.Χ.</p>	<p>ΜΕΣΟΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p>	<p>ΜΕΣΟΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p>	<p>ΝΕΟΑΝΑΚΤΟ- ΡΙΚΗ ΚΡΗΤΗ 1 700 – 1 450 π.Χ.</p>
<p>ΠΡΩΪΜΗ ΧΑΛΚΟΚΡΑΤΙΑ 2 800 / 2 700 – 1 900 π.Χ.</p>	<p>ΠΡΩΤΟΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p>	<p>ΠΡΩΤΟΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p>	<p>ΠΡΟΑΝΑΚΤΟ- ΡΙΚΗ ΚΡΗΤΗ</p>

ΜΙΝΩΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Ο Κυκλαδικός πολιτισμός** ήταν ένας από τους παλαιότερους ευρωπαϊκούς πολιτισμούς.
- **Παράγοντες που συνέβαλαν στην ανάπτυξή του:**
 - A. το ήπιο κλίμα
 - B. η ιδιαίτερα προνομιακή γεωγραφική θέση:
→ φυσική γέφυρα μεταξύ Ασίας – Κρήτης – ηπειρ. Ελλάδας – Ευρώπης.
- **Καταγωγή Κυκλαδιτών:**
Προέλληνες: Πελασγοί, Λέλεγες, Μ. Ασιάτες ;;;
- **Η επικοινωνία των Κυκλάδων με άλλους λαούς και πολιτισμούς:**
 - Την 3^η χιλ. π.Χ. τα πλοία των Κυκλάδων κυριαρχούν στο Αιγαίο.
 - Συνδέουν την **Εγγύς Ανατολή** με την Ευρώπη εμπορικά και πολιτιστικά:
→ μεταφέρουν **προϊόντα και πολιτιστικά στοιχεία (ιδέες, τεχνικές γνώσεις, θρησκευτικές αντιλήψεις)** από την Εγγύς Ανατολή στην Ευρώπη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΕΥΜΑΝΩΣ ΚΑΖΟΥ

Β. ΟΙ ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΤΗΣ 3^{ης} χιλ. π.Χ.

□ **Α. Περίοδος ειρηνικού βίου: 3.000 – 2.300 π.Χ.**

- **Οικισμοί:**

- υπήρχαν σε **όλα τα νησιά** των Κυκλάδων (24).
- **δεν είχαν μεγάλη έκταση.**

- **Διοίκηση:**

- οι οικισμοί αυτοί ήταν **αυτόνομοι.**
- **δεν υπήρχε κεντρική εξουσία.**

- **Θέση οικισμών (αρχικά):**

- βρίσκονταν **κοντά στη θάλασσα**
- ή σε **λοφοπλαγιές** (χαμηλοί λόφοι).

□ Β. Περίοδος αναστάτωσης και ανασφάλειας: 2.300 – 2.000 π.Χ.

- **Μορφή – θέση οικισμών:**

- έχουν βρεθεί **οχυρωμένοι** οικισμοί (*Αγία Ειρήνη, Κέα*).
- κάποιοι οικισμοί **καταστρέφονται** και **ξανακτίζονται οχυρωμένοι** (*Φυλακωπή, Μήλος*).
- άλλοι μακριά από θάλασσα σε υψηλούς λόφους (*Καστρί Σύρου*).

→ εισβολές νέων πληθυσμών που προέρχονται ίσως από Μ. Ασία.

□ Γ. τέλη της 3^{ης} χιλ.:

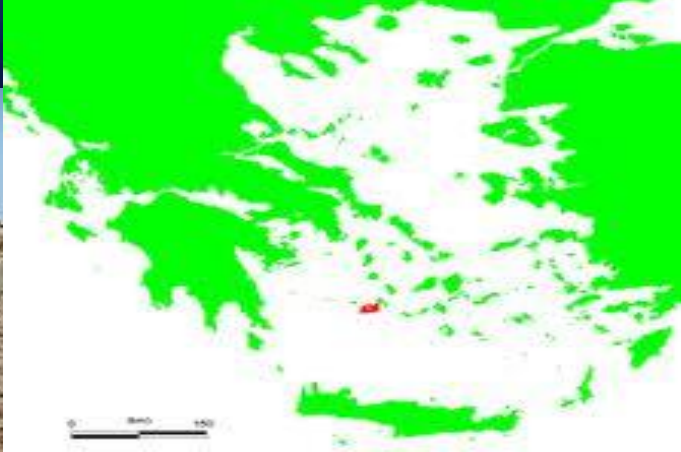
- **αποκαθίσταται η ηγεμία στις Κυκλάδες.**

ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ - ΚΕΑ

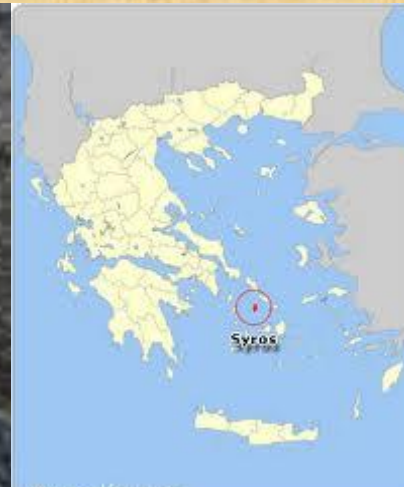
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΦΥΛΑΚΩΠΗ – ΜΗΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΑΚΩΠΗ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΛΟΥ

ΚΑΣΤΡΙ - ΣΥΡΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

Γ. ΟΙ ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΤΗΣ 2^{ης} χιλ. π.Χ.

Δ. Η εποχή της Ακμής: (2.000 – 1.600 π.Χ.)

- **Επαφές με άλλες περιοχές της Ελλάδας:**
 - Αρχικά: με ηπειρωτική Ελλάδα
 - Αργότερα: με Κρήτη
- **Οικισμοί και σπίτια:**
 - πιο μεγάλοι οικισμοί (*Ακρωτήριο Θήρα: 200στρ. και 30.000 κάτοικοι*)
 - πιο σύνθετα και επιβλητικά κτίρια (πολυώροφα – πολύχωρα)
 - ο πιο σημαντικός οικισμός της εποχής ήρθε στο φως στο **Ακρωτήριο στη Θήρα** (1967 – 1973 ανασκαφές από Σπ. Μαρινάτο / βρέθηκαν πολυτελή οικήματα με 2-3 ορόφους και πλήθος δωματίων – αποθηκών εργαστηρίων (~30)· **αρχοντικά ή μικρά ανάκτορα**);

ΘΗΡΑΣΙΑ

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ)

- Εκκλησία
- Μοναστήρι
- Κάστρο
- Αρχαιολογικός χώρος
- Αεροδρόμιο
- Χώρος κατασκήνωσης
- Αγκυροβόλιο
- Παραλία
- Οδός ασφαλτοστρωμένη
- Οδό μη ασφαλτοστρωμένη
- Μονοπάτι

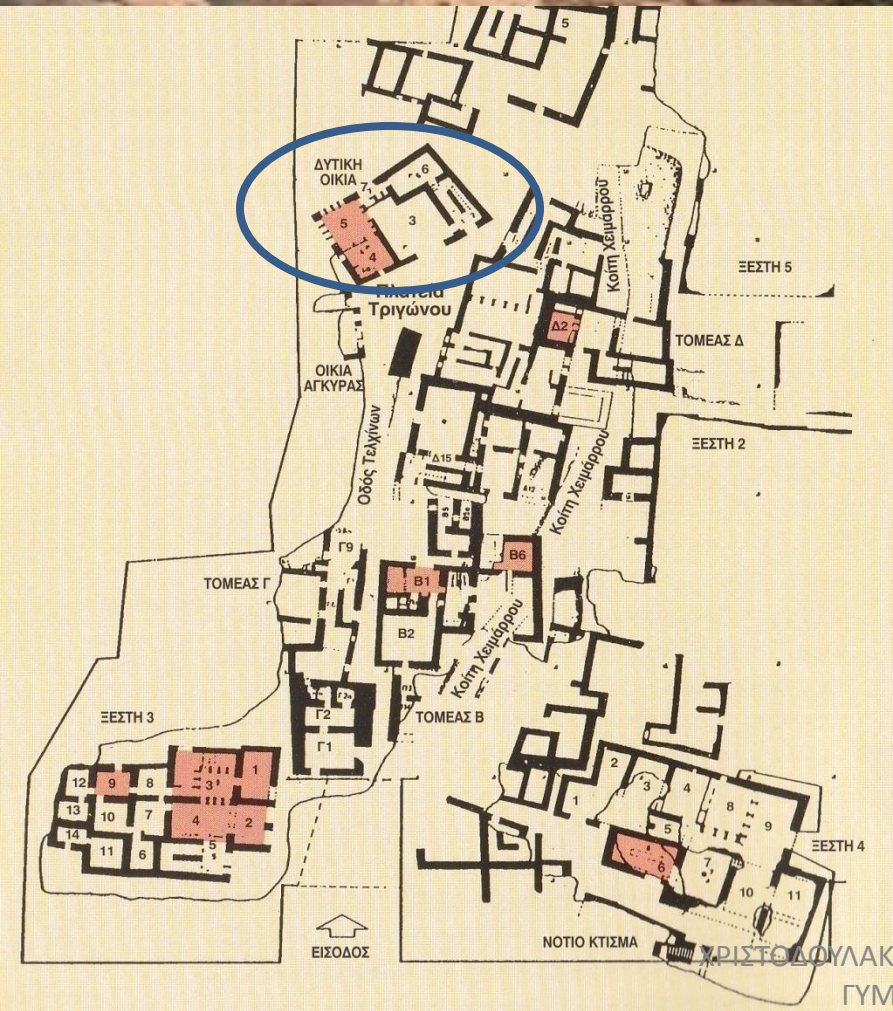

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

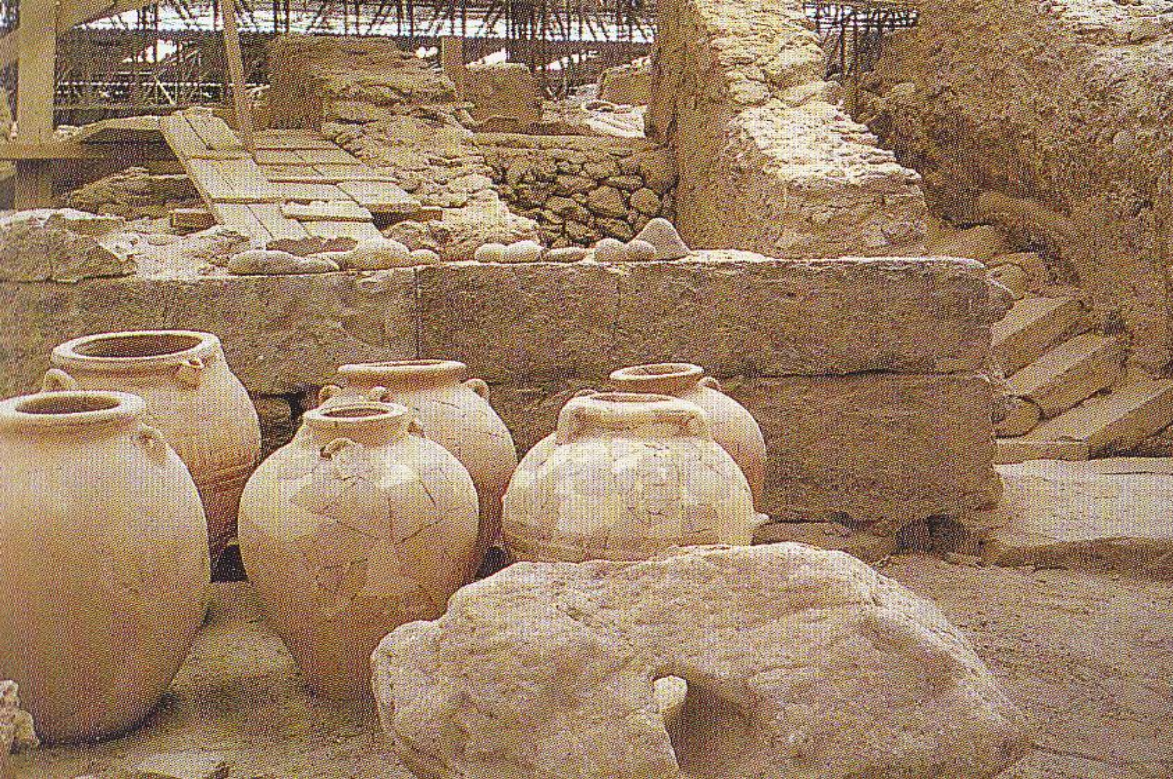

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΦΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

Ε. Η εποχή της υποτέλειας: (1.600 – 1.100 π.Χ.)

- **A. 1.600 – 1.450:** οι Κυκλάδες υπό τον έλεγχο της μινωικής Κρήτης →
 - **Αιτία:** η καταστροφή από σεισμό των μεγάλων κυκλαδικών οικισμών.
- **B. 1.450 – 1.100:** οι Κυκλάδες υπό τον έλεγχο των Μυκηναίων της ηπειρωτικής Ελλάδας →
 - **Αιτία:** η καταστροφή (από ;) των μινωικών ανακτόρων.
 - κυριαρχία μυκηναϊκού πολιτισμού στις Κυκλάδες (τεχνολογία, τέχνη, θρησκεία).

ΘΗΡΑΣΙΑ

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ)

- ✙ Εκκλησία
- ☒ Μοναστήρι
- 🏰 Κάστρο
- 🏛️ Αρχαιολογικός χώρος
- ✈️ Αεροδρόμιο
- 🏠 Χώρος κατασκήνωσης
- 📡 Αγκυροβόλιο
- 🏖️ Παραλία
- Οδός ασφαλτοστρωμένη
- Οδό μη ασφαλτοστρωμένη
- Μονοπάτι

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΤΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ

Ανατρέχοντας

στόν ουρανό

θα αποτι-

μούμε να

δούμε

α

ε

α

πρ

δημ

Τὸ σημερινὸ σχῆμα τῆς Θήρας καὶ ἡ διαμόρφωση τοῦ βυθου τῆς θάλασσης γύρω της ὀφείλονται σὲ μιὰ κοσμογονικὴ ἀναστά- τωση ποὺ ἔγινε κατὰ τὸ 1500 π.Χ. Μετὰ τὴ γιγάντια ἔκρηξη ὁλόκληρο κομμάτι τοῦ νησιοῦ βυθίσθηκε στὴ θάλασσα ἄβυσσο καὶ σχηματίσθηκε ἕνας ὑποβρύχιος κρατήρας ἐκτάσεως 83 τ.χλμ., ἡ μεγαλύτερη καλδέρα τοῦ κόσμου. Ἡ περίμετρος τῆς

καλοερας διαγραφεται πανω απο την ελλειψειδα της νησου ἀπὸ τὴ μητροειδῆ Θήρα, τὴ Θηρασία καὶ τὸ Ἄσπρονησί. Στὸ κέντρο τοῦ κόλπου ἀναφάνηκαν ἀργότερα τὰ νησάκια τῆς Πα- λαιᾶς καὶ τῆς Νέας Καμένης. Ἐπάνω: ἕνας ἠφαιστειακὸς κρατήρας στὴ Νέα Καμένη (ἀποκλειστικὴ ἀεροφωτογρά-

Τὸ ἡφαίστειο τῆς Θήρας κατὰ τὴν ἔκρηξη τοῦ 1926. Πυκνὸς καπνὸς ἀναδίδεται ἀπὸ τὸν κρατήρα τῆς Νέας Καμένης. Ἐμπρὸς καὶ κάτω ἡ σημερινὴ Θήρα (τὰ Φηρά). Ἀριστερὰ διακρίνεται τὸ Ἀκρωτήρι ὅπου οἱ πρόσφατες ἀνασκαφές ἔφεραν στὸ φῶς

τὸν συνοικισμό πὸν εἶχε κάποτε ἀκμάσει στὴν προϊστορικὴ Θήρα. Σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ, ἐδῶ καὶ 35 αἰῶνες, μιὰ καταστροφικὴ ἔκρηξη τοῦ ἡφαιστείου ἐξαφάνισε τὸν περίλαμπρο Μινωικὸ πολιτισμὸ.

ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

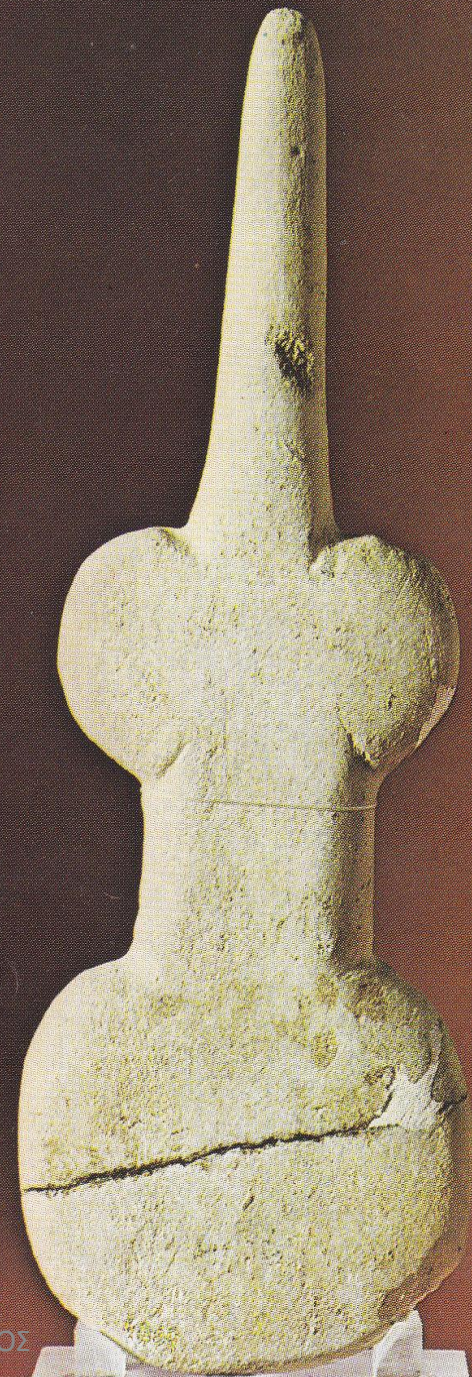
Δ. Η ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

1. ΓΛΥΠΤΙΚΗ:

- **Μαρμάρινα ειδώλια**
 - Το **χαρακτηριστικότερο** δημιούργημα της κυκλαδικής τέχνης της εποχής του χαλκού.
- **Παριστάνουν:**
 - **γυμνές γυναίκες**
 - **άνδρες (ελάχιστα)** (*μουσικούς, πολεμιστές και κυνηγούς*)
- **Οι μορφές:**
 - δίνονται σε γενικές γραμμές – λιτά
 - με λίγες αλλά χαρακτηριστικές λεπτομέρειες (φύλο)

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

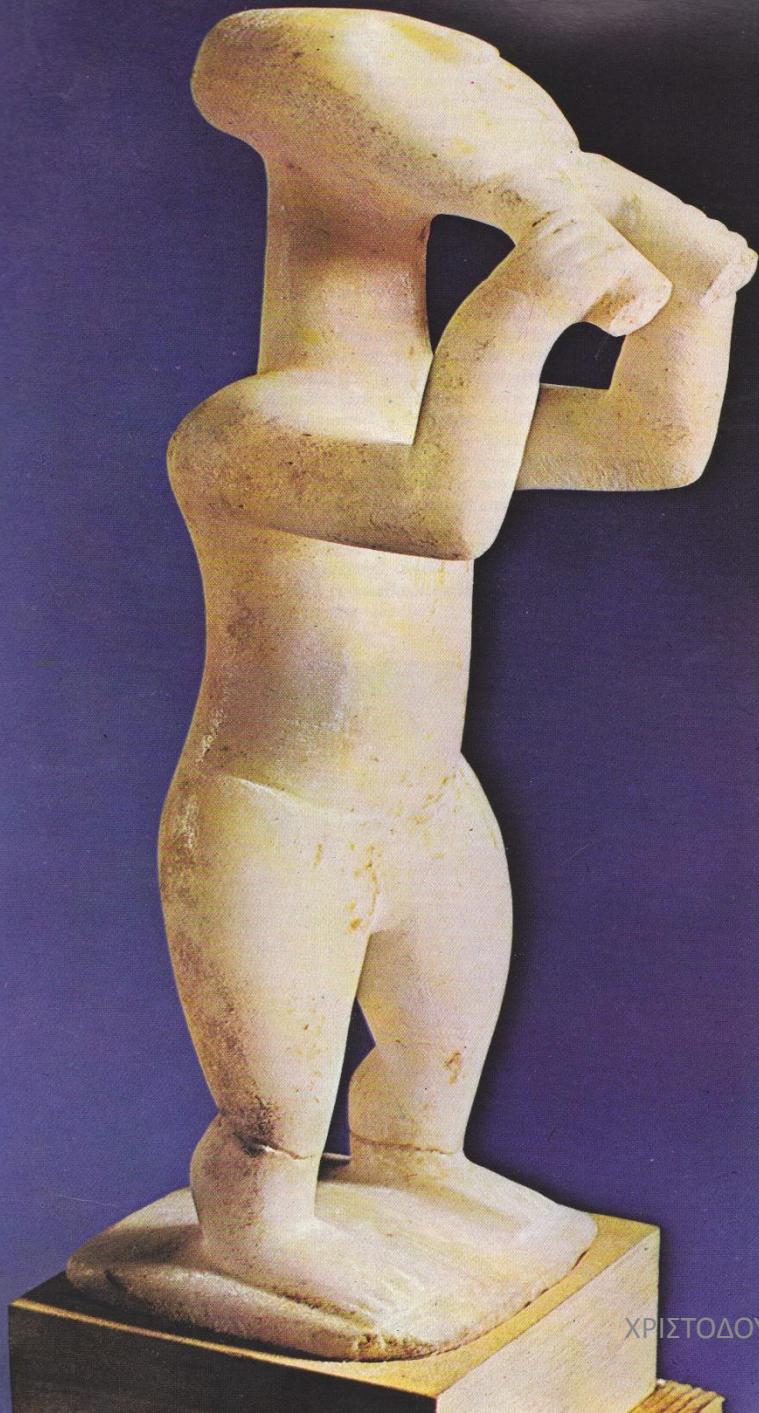

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

3908

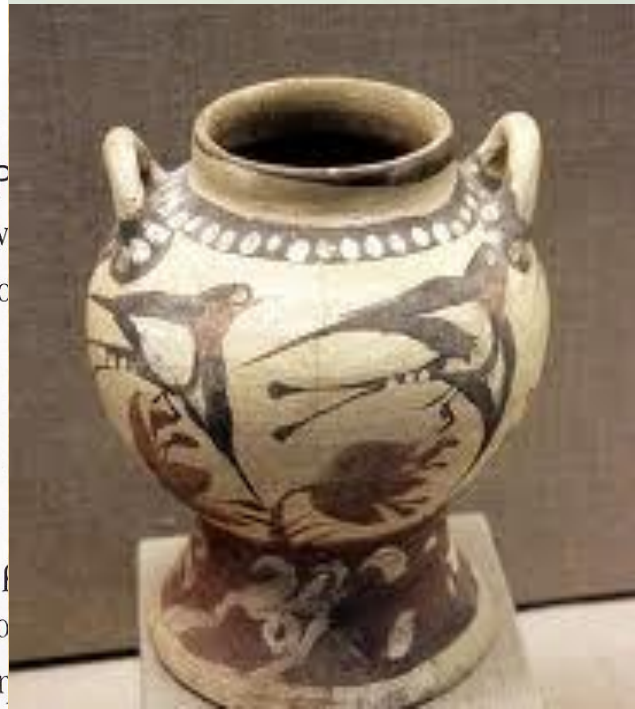
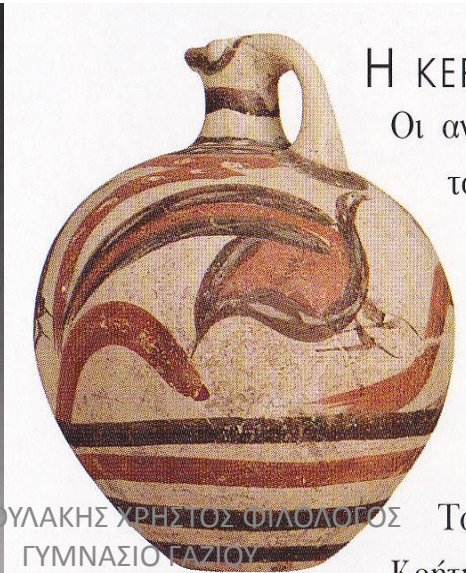
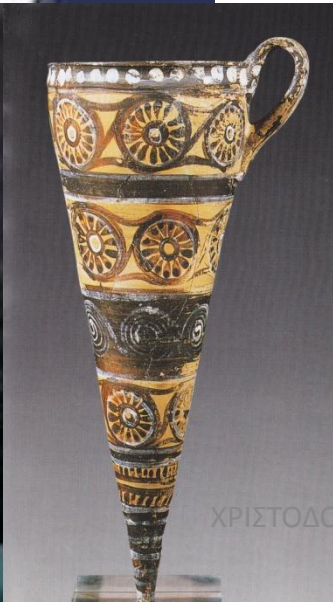

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

2. ΚΕΡΑΜΙΚΗ – ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΑ:

Αγγεία

- **Πήλινα:** ποικιλόσχημα – διακόσμηση με απλά γραμμικά σχέδια, φυτά ή ζώα.
- **Μαρμάρινα:** ιδιαίτερα εντυπωσιακά
- **Μεταλλικά:** απλή εγχάρακτη διακόσμηση.

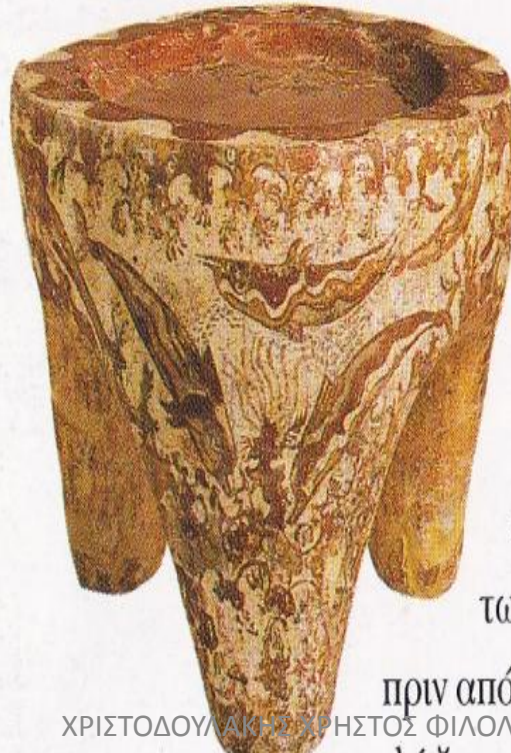

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ Το
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ Κρήτη

Από το Ακρωτήρι
 προέρχεται
 η τράπεζα
 προσφορών.
 Είναι φτιαγμένη
 από
 ασβεστοκονίαμα
 και διακοσμημένη
 με δελφίνια.

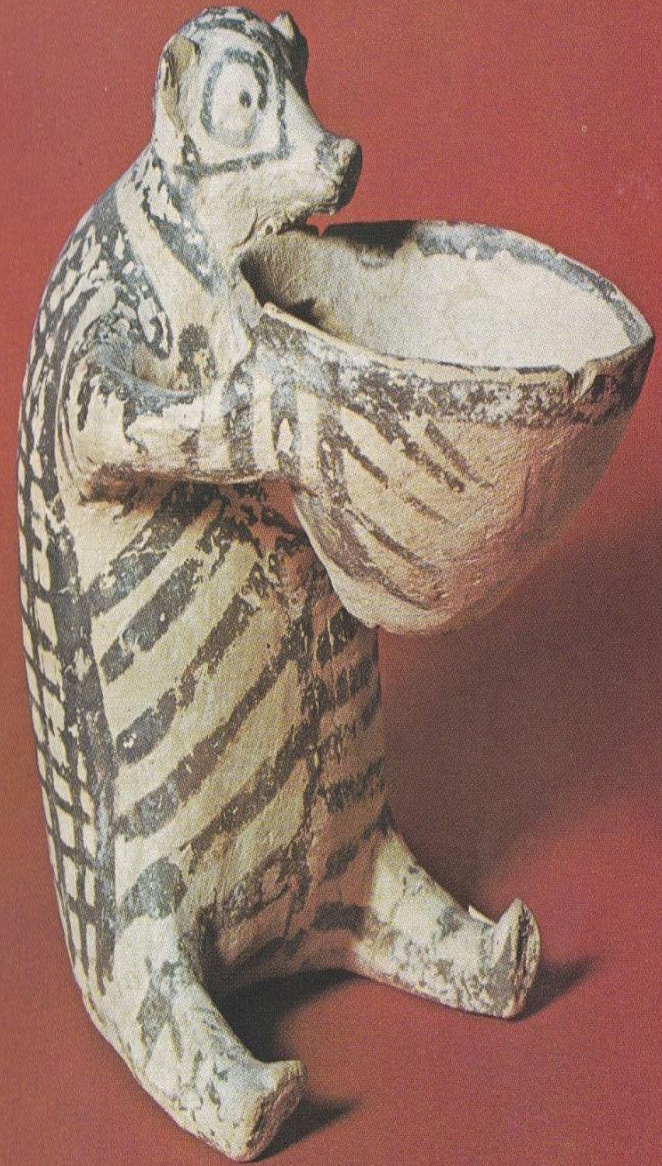
χόταν από το εμί
 ντα και οι τοιχο
 και την ηπειρωτι
 λαούς της Ανατολ
 υπάρχουν αποδε
 τόπους, είναι σχ
 διαμετακομιστικ
 τη Συρία κ

ε
 Ε
 ΚΟ
 των

πριν από τη
 πολύ ζωνρή κ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΠΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
 ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

3. ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

- *τοιχογραφίες σε οικήματα Ακρωτηρίου Θήρας.*

Η τοιχογραφία της Άνοιξης – οικιακό ιερό

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ-
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

Ιέρεια

Αριστοκράτισσα

Παραστάσεις με
γυναίκες

Ψαράς με σκουμπριά
και νεαροί πυγμαχοί
με γάντια

Γαλάζιοι πίθηκοι και αντιλόπες

Ἡ Δυτική Οἰκία ἀπέδωσε καὶ αὐτὴ καλλιτεχνικὸς θησαυρός. Ἦδη ὅταν ἄρχισε ἡ ἀνασκαφὴ τῆς εἶχαν βρεθῆ τὰ λεγόμενα «λάβαρα» (ποῦ ἀποδείχθηκε τώρα ὅτι ἀπεικονίζουν θαλαμίσκους στημένους στὴν πρύμνη τῶν πολεμικῶν πλοίων) καὶ ἡ νεαρὴ ἰέρεια, ἡ κροκόπεπλος (ντυμένη δηλαδὴ μὲ ἓνα κίτρινο μακρὸ πέπλο) ποῦ κρατᾷ ἓνα γλύκισμα μέσα σὲ ἀργυρόχρυσο ἀγγεῖο. Αὐτὰ ὅμως δὲν ἦταν ἡ ἀρχή. Τὸν ἐπόμενο χρόνο, πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀνασκαφικῆς περιόδου, βρέθηκαν δύο ψαράδες, ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ὡς ἐκ θαύματος, εἶχε διατηρηθῆ σχεδὸν ἀκέραιος. Ἔχει ὕψος πάνω ἀπὸ 1 μ., κρατᾷ στὰ χέρια του δύο ὄρμαθους σκουμπριὰ καὶ ἔχει τὸ κεφάλι του ξυρισμένο ἐκτὸς ἀπὸ λίγους ἀραιούς βοστρύχους· ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο δείγμα πλήρους γυμνότητος στὴν κρητομυκηναϊκὴ τέχνη. Ἡ ζωφόρος τοῦ Ἀεροπτερίου

Ἀκόμη πολυτιμότερη ὅμως εἶναι μιὰ μικρογραφικὴ ζωφόρος ἀπὸ τὴν ὁποία διατηρήθηκαν πάνω ἀπὸ 6 τρέχοντα μέτρα. Ἡ καλλιτεχνικὴ ἀξία τοῦ ἔργου εἶναι μεγάλη, μεγαλύτερη ἀκόμη ὅμως εἶναι ἡ ἱστορικὴ τῆς σημασία. Πρόκειται γιὰ τὴ σταδιακὴ ἀφήγηση, ὅπως σὲ κινηματογραφικὴ ταινία, τῶν συμβάντων μιᾶς ἐκστρατείας, στὴν ὁποία μετέχουν ἡ ἐμφανί-

7 πολεμικά

ζονται ἓνας στόλος ἀπὸ ἑπτὰ πολεμικὰ καὶ μερικὰ μικρότερα πλοῖα καὶ βάρκες, τρεις πόλεις, βοσκήματα, ἄγρια ζῶα καὶ πάνω ἀπὸ 80 πρόσωπα. Τὸ τοπίο τῆς παραστάσεως εἶναι υπότροπικὸ καὶ δύσκολο θὰ μπορούσαμε νὰ φαντασθοῦμε ἄλλη χώρα ἀπὸ τὴ Λιβύη.

Τὰ διατηρημένα τμήματα τῆς ζωφόρου ἦταν ζωγραφισμένα κατὰ μῆκος τοῦ βορείου, τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ νοτίου τοῖχου τοῦ δωματίου 5 τῆς Δυτικῆς Οἰκίας. Στὴν ἀρχὴ τῆς ἀπεικονίζεται ἓνας ψηλὸς καὶ ἀπότομος λοφίσκος στὴν ἀκροθαλασσιὰ, στὴν κορυφὴ τοῦ ὁποίου εἶναι συγκεντρωμένα μερικὰ πρόσωπα. Ἀκολουθεῖ μιὰ σκηνὴ ναυμαχίας, ὅπου παριστάνονται ἀριστουργηματικὰ μερικὰ πτώματα πνιγμένων πολεμιστῶν. Ἄλλοι μαχητὰ ὀπλισμένοι μὲ σχεδὸν ποδηνεκεῖς ἀσπίδες, κράνη ἀπὸ δόντια κάπρου, ξίφη καὶ μακριὰ δόρατα ναυμαχίας ἀποβιβάζονται στὴν ξηρὰ. Ἡ πρώτη «πόλη» εἶναι ἴσως μιὰ ἀπλή ποιμενικὴ ἐγκατάσταση μὲ ἀγέλες καὶ βοσκούς.

Κατὰ μῆκος τοῦ ἀνατολικοῦ τοῖχου ὑπῆρχε ἓνα υπότροπικὸ τοπίο. Τὸ κεντρικὸ στοιχεῖο τὸν εἶναι ἓνα ποταμῆκι, καὶ πάντως ὄχι ἓνας μεγάλος ποταμὸς ὅπως ὁ Νεῖλος. Ἡ χλωρὴ ἀντιπροσωπεύεται κυρίως ἀπὸ φοίνικες, τὴν πανίδα ἀποτελοῦν πάπιες, φοινικόπτεροι (ἢ ἴσως ἰβίδες), πάνθηρες καὶ ζαρκάδια. Πάνω ἀπὸ τοὺς λόφους πεταεῖ ἓνας γρύπας. Ὁλόκληρο τὸ τοπίο δέρνεται ἀπὸ τὸν ἀνεμο.

Τὸ κύριο θέμα ἦταν ζωγραφισμένο στὸν νότιο τοῖχο. Ἀριστέρα εἰκονίζεται μιὰ δευτέρη πόλη, κάτω ἀπὸ μιὰ σειρά ὕψωμάτων, ὅπου ἓνα λιοντάρι κυνηγᾷ μιὰ ἀγέλη ἐλαφίων. Κατὰ τὰ ἄλλα, τὸ θέαμα εἶναι ἀπολύτως εἰρηνικόν. Στὰ τοῖχα διάφοροι ἄνθρωποι πάνω στὶς στεγες τῶν σπιτιῶν ἢ στὸν δρόμο. Ὑπάρχει καὶ μιὰ σκηνὴ συνομιλίας μεταξύ ἑνὸς

ἄνδρα καὶ μιᾶς γυναίκας δίπλα σὲ ἓνα ρυάκι, ντυμένων μὲ γούνιους μανδύες. Στὰ δεξιὰ τῆς πόλεως προεξέχει ἓνα ἀκρωτήρι καὶ ὁ στόλος — ἑπτὰ πλοῖα σὲ δύο παράλληλους στοίχους — τὸ παραπλέει καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰ δεξιὰ. Μόνο ἓνα ἀπὸ τὰ πλοῖα, ἡ «Πελειὰς» (ἀπὸ τὰ περιστέρια ποῦ τὸ διακοσμοῦν) ἔχει πανιά. Ὅλα τὰ ἄλλα προωθοῦνται μὲ κουπιὰ κρατημένα κατακόρυφα, χωρὶς σκαρμούς. Ἀνάμεσά τους ξεχωρίζει ἡ ναυαρχίδα μὲ τὸν πολύχρωμο διάκοσμό τῆς.

Τὰ πλοῖα τῆς πρωτοπορίας ἔχουν φθάσει στὴν τρίτη πόλη, ἀπὸ τὴν ὁποία σπεύδουν μερικὲς βάρκες νὰ τὰ προῦπαντήσουν. Οἱ γυναῖκες, ἀνεβασμένες στοὺς πύργους, χαιρετοῦν τοὺς ξένους ποῦ ἔρχονται, τὰ παιδιά, ξαναμμένα, τρέχουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Εἶναι ἀκόμη πρόωρο νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς νὰ δώσῃ τὴν πλήρη ἐρμηνεῖα ὅλης αὐτῆς τῆς παραστάσεως, τόσο γεμάτης ἀπὸ ρεαλισμὸ καί, καθὼς φαίνεται, ἀπὸ ἱστορικὴ σημασία. Μοιάζει νὰ ἐξεικονίζῃ φιλικές, ἂν μὴ ἐγκάρδιες, σχέσεις ἀνάμεσα στὸ Αἰγαῖο καὶ σὲ κάποιον μέρος τῆς Λιβύης, ἴσως κάπου στὴ Μεγάλῃ Σύρτι. Πρέπει νὰ ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἐγκαταστάσεις ὑπὸ ἰσχυρὴ μινωικὴ ἐπίδραση, ὅπως θὰ ὑπῆρχαν καὶ λιβυκὰ στοιχεῖα καὶ ἐποικοὶ στὸν κόσμον τοῦ Αἰγαίου. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς μᾶς βοηθᾷ πολὺ ἡ παράδοση. Μυκηναϊκοὶ μῦθοι σὰν καὶ αὐτοὺς γιὰ τὸν Αἴγυπτο καὶ τὸν Δαναὸ ἢ γιὰ τὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία συνδέουν τὸ Αἰγαῖο μὲ ὀρισμένα τοπωνύμια στὴ Λιβύη, ὅπως τὸν Κίνυπα ποταμὸ καὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνη. Εἰδικὰ ὡς πρὸς τὴν Θήρα ὑπάρχει ἡ περίεργη παράδοση ὅτι τὸ νησὶ γεννήθηκε ἀπὸ ἓνα βῶλο χώματος ἀπὸ τὴ Λιβύη. Ἔτσι, ἡ μεταγενέστερη θηραϊκὴ ἀποικία τῆς Κυρήνης εἶχε ἴσως τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐπιστροφῆς σὲ χῶρες μὲ τίς ὁποῖες οἱ πρόγονοί εἶχαν δημιουργήσει ἐπαφές.

Μικρογραφική ζωφόρος
Ναυτική εκστρατεία
6 μέτρα

Κατά τη διάρκεια των ανασκαφών τοῦ 1974 ἦλθε σὸ φῶς ἡ ἀποκάλυψη χιμῆρος τοῦ ποίρου τοῦ δωματίου 5 τῆς Δυτικῆς Οἰκίας στὸ ῥικῆς σημασίας μικρογραφικὴ αὐτὴ ζωφόρος, ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη ἀκριβῶς, ἢ ὅποια ἀπεικονίζει μίαν ἐκστρατευτικὴ ἀποστολή.

7 πλοία - 30 πύργη - 80 κέρων <

Στο επάνω τμήμα της μικρογραφίας εικονίζονται οι δούλες του εφόρου: ο υπόλοιπος στόλος και η τρίτη πόλη ('Αθήνη πόλη και πολεμικά πλοία, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ναυαρχία).
Εθνικὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

4. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

- βλ. *ανοχύρωτους και οχυρωμένους οικισμούς της 3^{ης} χιλ. και ευρήματα σε Ακρωτήρι Θήρας (σύνθετα και επιβλητικά κτίρια).*

Τριώροφη οικία με μπαλκόνια και τοιχογραφίες

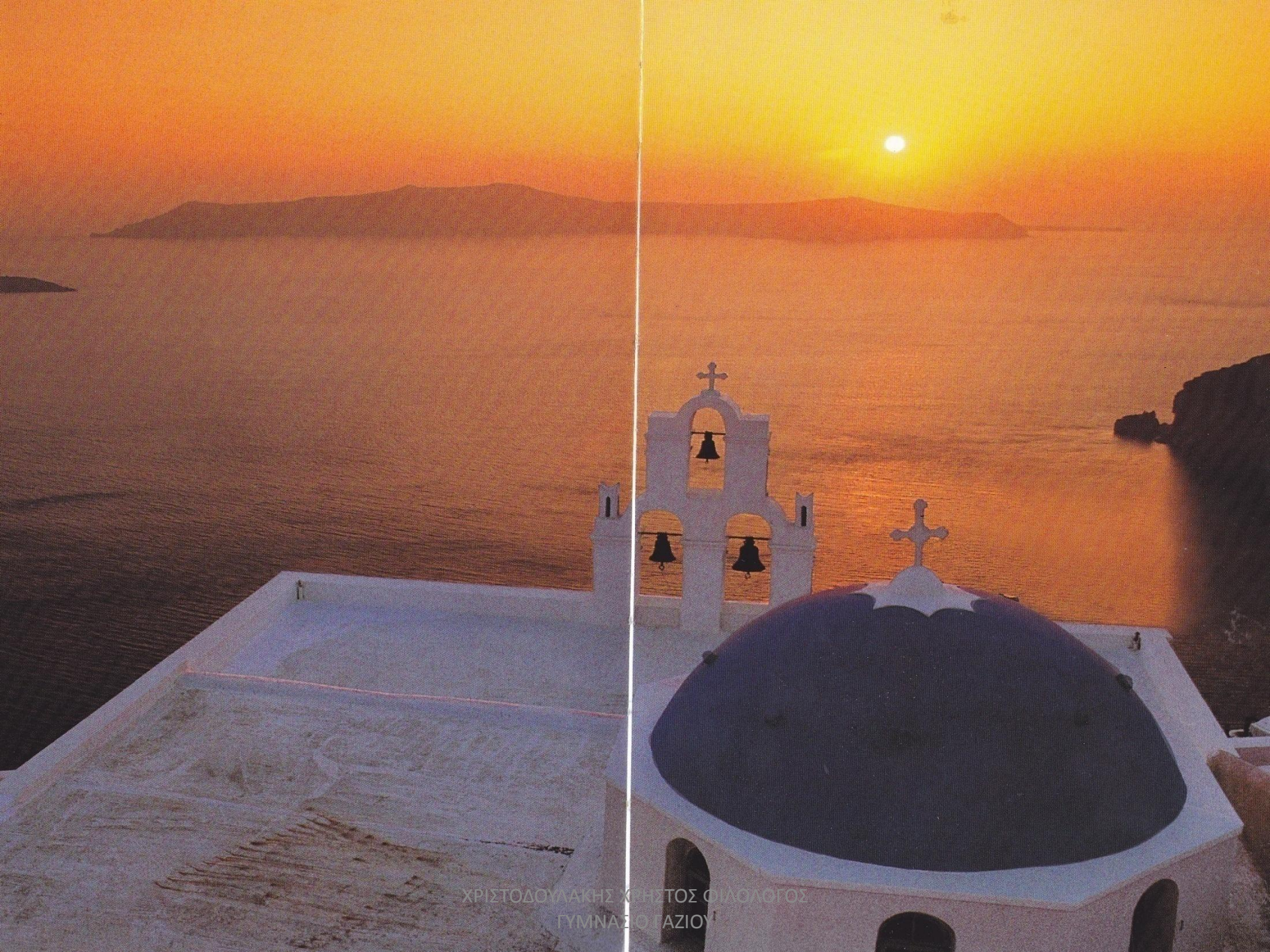
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

Διώροφη οικία με μπαλκόνια και τοιχογραφίες

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΖΙΟΥ